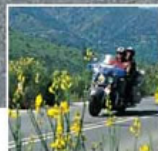
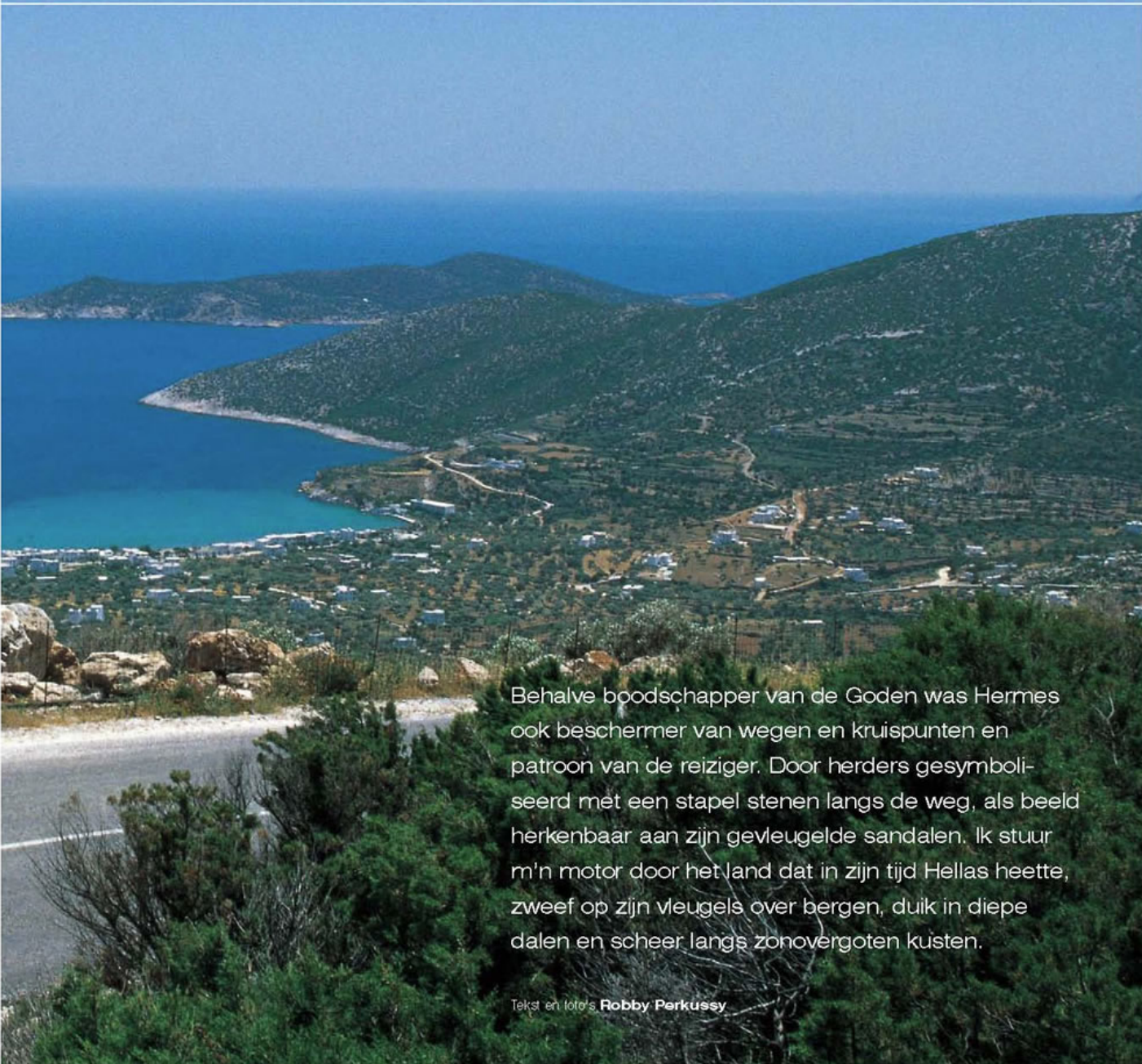

De vleugels

van Hermes

Behalve boodschapper van de Goden was Hermes ook beschermer van wegen en kruispunten en patroon van de reiziger. Door herders gesymboliseerd met een stapel stenen langs de weg, als beeld herkenbaar aan zijn gevleugelde sandalen. Ik stuur m'n motor door het land dat in zijn tijd Hellas heette, zweef op zijn vleugels over bergen, duik in diepe dalen en scheer langs zonovergoten kusten.

Tekst en foto's **Robby Perkussy**

► De bergwegen in het grensgebied van Macedonië zijn voor motorrijders pure pret.

◄ In de bergen is het asfalt van behoorlijke kwaliteit, al blijft het in de bochten best wel oppassen.

► Na een uren lange zit in het zadel komt een gezellige uitspanning als geroepen.

► **Oude mannen kijken** schijnbaar onverstoorde van achter hun kopjes koffie naar motorrijders die van de boot afrollen. De havenplaats Igoumenitsa in het noorden van Griekenland is gewend aan reizigers. Ik ben aangenaam verrast door de ochtendzon, die niet te warm is door een frisse zeebries. Geweldig weer om aan de eerste etappe te beginnen: de bergen in naar het noorden, naar Macedonië. De bermen staan vol klaprozen die felrood gloeien in het zonlicht, de hellingen zijn dicht begroeid met voorjaarsgroen, de lucht is staalblauw en vol van kruidige geuren. De weg slingert precies zoals je dat het liefste hebt: lange bochten, goed asfalt en nauwelijks verkeer. In twee dagen rijden we naar Psarades, een vissersdorp aan de Prespa-meren, de eerste

voor een lange dag werken. In het stille bergland met toppen tot 2500 meter trekt een intrigerend bord de aandacht: volgens het Guinness Book is de Vikoskloof die het nationaal park Zagóri doorklieft de diepste van de wereld. Ik schuifel behoedzaam naar de rand en echt, 900 meter is knieënwendend diep, maar is het genoeg voor het record?

SURREALISTISCH SCHILDERIJ

► De Prespa-meren zijn beschermd natuurgebied, vooral door de pelikanen die er nestelen. De wat lompe vogels lijken met de zwaarte kracht te spotten als ze, de nek gekromd, op trage vleugelslagen overvliegen. Boven de bergen dreigt onweer en aan de hemel woedt een strijd tussen onheilspellende grijze lichten. De spierwitte bui-

Griekenland. We komen er vlak langs en weten ons bespied door de grensbewaking aan de overkant. De meren liggen op 800 meter en het is koud. Mikrolímini is een eilandje waar je via een pontonbrug naar toe kunt wandelen. In het hoge riet zitten vogeltjes die net zo hard kwaken als de kikkers en af en toe zwemt er een slang voorbij. De donkere donderwolken en de erdoorheen brekende flarden zonlicht geven het eiland een onwerkelijke sfeer. Een ruïne uit de 10de eeuw staat plotseling in de spotlights als een surrealistisch decor: in gedachten zet ik de Plaaarheilige op een sokkel en heb even een schilderij van Willink voor me alleen.

PAS OP! GLADHEID! ► De route voert oostwaarts over met dichte loofbossen begroeide bergen. Hoog boven zeeniveau is de ochtend behoorlijk fris. De wolken zijn nog steeds dreigend, maar de weg is mooi bochtig en redelijk goed, hoewel het opletten blijft voor die speggladde stukken wegdek waar Griekenland berucht om is: vaak ligt de slijtvaste laag met marmeren kiezels al zo lang dat-ie glad gepolijst is. Vooral in de bochten. De waarschuwing om extra alert te zijn komt als één van de reisgenoten onderuitgaat en zijn motor gerepatriceerd moet worden. Nieuwe banden met goede grip zijn in Griekenland een must! We verlaten de bergen van Macedonië, bui-

De weg slingert zoals je dat het liefst hebt lange bochten, goed asfalt en geen verkeer

pauzeplek. Het dorp ligt vlak bij de Albanese grens en we rijden langs de rivier die de scheiding vormt met wat nog steeds een stuk 'Oost'-Europa is. Officieel is er geen grensverkeer en de militairen zijn serieus met de bewaking. Maar voor goedkope arbeidskrachten uit het buurland wordt een oogje dicht geknepen: 15 euro krijgen ze

ken van de pelikanen steken er scherp tegen af. Onder dit schouwspel maken we een snelle tocht naar een op de rotswand gebouwd kerkje dat alleen via het water en 174 in de berg uitgehouwen treden te bereiken is. Voor de rotsige oevers bevindt zich het drielandenpunt waar Macedonië grenst aan Albanië en

► De lekkerste olijven zouden in Kalamata groeien. Dat is een feit om bij stil te staan.

nu sprinkhanen zijn. Duizenden, waarvan ook heel veel spijtes zijn geworden. Er liggen sowieso veel kadavers op en langs de wegen: slangen, schildpadden, knaagdieren, honden en katten.

Doel van vandaag is Pilon, het schiereiland dat in de mythologie bekend is door de Argonauten, de zeehelden die met de Argos uitvoeren op zoek naar het Gulden Vlies. Aan de Egeïsche kust wacht ons een paar dagen strandvakantie. Maar voordat ik mijn tenen in zee steek moet ik over de Pilonpas: bijna 1000 meter hoog, hemelsbreed een afstand van 15 km. Een pittige rit van honderden bochten klimmen en dalen over een spekgladde weg. Twee motoren gaan onderuit, nu zonder desastreus gevolg. Een straf stuk sturen aan het eind van de dag, maar Agios Ioannis maakt het volop de moeite waard. Het is een gezellig dorp met witte huizen aan een baai, en restaurantjes vlak aan het stille strand. Heerlijk om een paar dagen uit te rusten en te genieten van zon, zee, souvlaki van de grill en retsina uit de koeling.

MILJOENEN VOETEN ► Athene is de volgende stop. Via een pondje en het schiereiland Evia nemen we de laatste pas voor we de vlakte van Athene opgaan. Op de hel-

lingen staat de oleander uitbundig in bloei. En het is er hartstikke druk: honderden bedevaartgangers maken een voettocht van zestig kilometer met de top als eindpunt. Zigeuners zijn met duizenden neergestreken langs de rivier en de velden eromheen. Het is een heftige toestand met bijbelse beelden van verregende mensen, geslacht vee en rokende vuren. Het is feest en de meisjes dragen hun mooiste jurken. Heel veel dagjesmensen zijn op het spektakel afgekomen. Het is windstil en de onweerswolk lijkt aan de berg verankerd. De weg verandert in een lemige rivier.

Na de afdaling verdicht de bebouwing, natuur wijkt voor industrie, het verkeer neemt toe, de regen af. Het laatste stuk naar Athene rijden we in een formatie van 20 motoren over de snelweg om niet in de chaos te stranden. En voordat we uitwaaien over de Plaka, de uitgaanswijk, genieten we van het uitzicht op het Parthenon vanaf het dakterras van ons hotel. De monumentale tempel van de godin Athene staat goudgeel in het laatste licht.

ONTBOCHTEN ► Als uit twee enorme metalen muller spuit het water woest witschuimend uit de spiegels van de catamaran. Ruim 38000 pk stuwten de snelboot van

gen af naar het zuiden en de loofbossen wijken voor het uitgestrekte kale heuvelland van Pieria. Akkerland wordt afgewisseld door velden vol klaprozen die gemaakt lijken van lichtgevend rode zijde en de temperatuur stijgt tot een aangename waarde. Maar niet voor lang: in de buurt van de Berg Olympos barst een wolkbreuk los. De 2971 meter hoge zetel van de goden blijft daardoor onzichtbaar en als op eieren rol ik verder met maar één doel: het hotel in Ellassona. Na een hete douche kom ik bij op het balkon en bekijk hoe de avond valt over het levendige stadje. Naast me kleppen de oeveraars op hun nest en voeren hun kuikens, in de straatjes jaagt de jeugd achter elkaar aan op donkerbrommende viertaktbrommertjes. Het voorjaar is onmiskenbaar.

DE ARGONAUTEN ► In de vlakte van Larissa is het heet, arm en stil. Een herder hoedt een kudde geiten, een man stookt een vuur om houtskool te branden. De schamele nederzettingen bestaan uit krotten. Op de hoogste punten nestelen oeveraars en overal scharrelen roedels zwervhonden. Er doet zich een vreemd natuurverschijnsel voor: over een strook van zo'n honderd meter steken duizenden jonge padjes de weg over, veel halen de overkant niet en worden spijtes. Even verderop voel ik ze tegen m'n schenen springen... maar paden springen niet! Als ik stop zie ik dat het

In gesprek met Socrates

Nergens rijden zoveel motoren als in Athene: laagbrommende 80 cc'tjes, cruisers en racers, maar vooral heel veel offroads. En er is veel te bezoeken: het Parthenon, het Olympisch stadion of het nationaal museum, met de kunstschaten uit de talloze tempelruïnes. Maar ook een avondwandeling naar de plek waar al duizenden jaren mensen komen kijken naar hoe de ondergaande zon de uitgestrekte gorzende stad in een warme rode gloed zet, mag je niet missen. Maar pas op! Want op de Akropolis, aan de voet van het Parthenon en vlakbij waar ooit Socrates les gaf, gevangen werd gezet en gedwongen werd tot het drinken van de gifbeker, is het marmer van de berg spekglad gepolijst door de miljoenen voeten van hen die hier net als ik de romantiek van het moment hebben genoten.

Piraeus met 40 km/u naar Sifnos. Een idyllisch Cycladisch eiland dat halverwege de reis de perfecte plek is voor een langere pauze. Mooie bergen met doorkijkjes naar zee en een stuk of tien, bijna kubistisch gebouwde, schitterend wit met blauwe dorpjes, verbonden door hooguit 200 kilometer verharde weg, die meer dan eens eindigt aan het strand. Er staan 360 kerkjes en nog worden er bijgebouwd. Meestal zijn ze open zodat je de iconen kunt bekijken. Een heerlijk eiland om te luieren en te ontbochten: dan eens hier op een terrasje zitten, dan weer daar met z'n tweeën van een privé-strandje genieten. Of weer ergens anders in een restaurantje aan zee een gegilde vis verschalken, die even verderop door een vissersboot aan land is gebracht. De zon brandt lekker, de wind zorgt voor verkoeling en de zee is tintelend fris. Het is zo'n eiland waar de klok langzamer tikt en waar morgen nog tijd genoeg is voor dingen die moeten. Of overmorgen

WERELDWONDER ► Het was vier uur en nog donker toen de nachtboot in Piraeus aankwam. Als de zon net op is, sta ik op een lelijke brug bij Korinthe slaperig tegen het felle ochtendlicht te knippen. Het wemelt

van de toeristen: 80 meter beneden me ligt het in de rotsen uitgehouwen kanaal dat de Egeïsche- en de Ionische Zee verbindt. Het werd in 1893 voltooid maar het plan ontstond al in de 6de eeuw v. C. Indrukwekkend, maar ik heb het snel bekeken.

Door een laagbergland met uitgestrekte wijngaarden haast ik me naar Epidaurus om het amfitheater te bezichtigen voordat het overspoeld wordt door busladingen toeristen. Met 13000 plaatsen is het 't grootste ter wereld en de bijzondere akoestiek is verbazingwekkend: de paraboolvorm maakt het vallen van een muntje op het podium tot aan de hoogste rijen hoorbaar. We overnachten in Náfplio, een sfeervolle oude stad waar de volop bloeiende bougainville voor geurige, kleurige confetti in de smalle straatjes zorgt. Náfplio wordt gedomineerd door het op de berg boven de stad oprijzende kasteel. Via 1000 treden klim ik ernaartoe ten koste van verzurende kuit en trillende poten. Maar het uitzicht over de door Venetië beïnvloede havenstad aan de baai is de moeite meer dan waard en het enorm grote kasteel is indrukwekkend. Jaren is er aan gebouwd, de Venetianen waanden zich onoverwinnelijk, maar de Turken namen het in één week in.

WOONTORENS ► Rond de baai van Náfplio laveert een schitterende weg met goed asfalt en de juiste rondingen zuidwaarts langs de kust van de Peloponnesos. We steken landinwaarts en rijden langs de hellingen van een droge rivierbedding met enorme hagen witte en rode oleander het Parnonasgebergte in. Kosmas is een gezellig dorpje op de pas. Op het pleintje staat een rij forse oude platanen, die hun schaduw over de terrasjes strooien. We eten er een lekkere Griekse salade voordat we afdalen naar de warme vlakte van Lakonía die in cultuur gebracht is met onafzienbare sinaasappel- en olijfbomgaarden. In Areópoli, in het noorden van het schiereiland Máni pauzeren we twee nachten. Verspreid in het landschap en in de dorpjes staan de als vestingen gebouwde woontorens. Waren er conflicten dan trok de bevolking zich terug in de massieve vestingen, zonder deuren of trappen. Naar binnen en van verdieping naar verdieping gaan moest met ladders. Ook de nieuwbouw wordt geïnspireerd door deze minimalistische monumenten. Vooral de steile oostkust is schilderachtig en bijna niemand kan de verleiding weerstaan om de rondweg te rijden.

HET ORAKEL ► Urenlang rijden we door de boomgaarden waar de wereldberoemde Kalamata-oliven geteeld worden. Doel is Olympia, een vreselijk toeristisch dorp, maar de bakermat van de Olympische spelen is het bezoeken waard. Vooral laat op de dag tegen sluitingstijd als de meeste toeristen zijn verdwenen en de zon met warm strijktlicht de serene ruïnes beschijnt. Het glooiende landschap rond Olympia lijkt een park: eucalyptus- en pijnbomen, statige cipressen en geïrrigeerde landbouw wisse-

De kustweg langs de baai van Náfplio heeft precies de juiste rondingen

Het orakel van Delphi

Na vele eeuwen van aardbevingen en erosie resten van de Griekse tempels vaak niet meer dan ruïnes en doordat de Grieken weinig doen om het verleden aanschouwelijk te maken, moet de eigen fantasie de historie laten herleven. Het wereldberoemde Orakel van Delphi bijvoorbeeld. De rots waarop het orakel, de sybille, geïnspireerd door de uit de berg opstijgende zwaveldampen haar voorspellingen deed, is overwoekerd door onkruid en valt nauwelijks op. En om in het museum de in de ruïnes gevonden kunstschatten te zien moet opnieuw, een niet goedkoop kaartje worden gekocht.

◀ Het Kanaal van Korinte verbindt de Egeïsche- en de Ionische Zee.

◀ Voor de een is een amfitheater een stapel oude stenen, voor de ander vertelt het een mooi verhaal.

► Het voorjaar is voor een toer door Griekenland hét jaargetijde.

len elkaar af. We verlaten de Peloponnesos met de veerboot van Rfo naar Andirio. Een fantastische nieuwe kustweg voert naar Delphi: zwart tarmac en roodbruine aarde, een strakblauwe lucht en bijna onwerkelijk fel groen, de zee die schittert in het avondlicht. Het voelt goed om na de vele duizenden lage versnellingsbochten het gas er weer eens op te zetten. Het lijkt wel een circuit en met een lekkere constante gang swing ik door de lange bochten. Dan verlaten we de kust en klimmen naar Delphi dat op 500 meter hoogte op een helling ligt en uitkijkt over uitgestrekte bossen tot aan de baai van Itea. Het Orakel van Delphi was aan het begin van onze jaartelling het religieuze centrum van Hellas en is een cultuurhistori-

sche must. Maar zoals voor veel Griekse monumenten geldt: het is essentieel dat je je informeert over de geschiedenis.

SPROOKJESSTENEN ► Bochtjes draaiend klimt de weg vanuit Delphi via de Drossohóri pas het binnenland in. Van boven af lijkt het gigantische landbouwgebied op de hoogvlakte van Thessalië een lappendeken van groene, bruine en gele velden die zich uitstrekken tot over de horizon. In de snelle afdaling over een nieuwe weg met grote cirkelende bochten van soms wel 300 graden stijgt de temperatuur naar een verzengende 38 graden en kilometers lang staan bruinuitgedroogde dode huizenhoge kerstbomen langs de kaarsrechte wegen. In

de verte aan het eind van de vlakte, rijzen de bultige toppen van Meteora uit het landschap op. Een schitterend natuurlijk kunstwerk, door monniken benut om op schier onmogelijke plekken kloosters te bouwen, die meestal alleen met aan kabels hangende mandjes te bereiken zijn. In de magische sfeer van de beginnende schemering maak ik een wandeling door dit sprookjesachtige landschap, dat steeds lijkt te veranderen door de langer wordende schaduwen.

HERMES IN DE TANKTAS ► Op de laatste dag zit het bochtenvenijn in de staart. De Katárapas, de hoogste van het land moet gereden worden voordat we terug zijn in Igoumenitsa. Op 1705 meter is de ochtend bar koud. De hellingen zijn dicht begroeid met geelbloeiende brem, die scherp afsteekt tegen de rode aarde. Nog één keer kijk ik om naar de rotsen van Meteora die ondanks de nevel nog steeds aan de horizon zichtbaar zijn. Tijdens de laatste Griekse maaltijd in het houtsnijderdorpje Métsovo maken we een snelle berekening: 3500 kilometer nagenoeg zonder rechte stukken en uitgaande van een voorzichtige schatting van 10 bochten per kilometer, maakt een duizelingwekkend totaal van 35000. Hoewel een beetje bochtenmoe, weet ik dat ik ze zal missen als ik weer thuis ben. Ik heb Griekenland leren kennen als een fantastisch motorland. Het kleurenpalet van het voorjaar, de rust buiten het hoogseizoen en een temperatuur die eigenlijk nooit te hoog is, maken de keuze om in het voorjaar door Hellas te toeren tot een goeie. Was Hermes een eigentijdse held, met de gevleugelde sandalen in de tanktas van zijn motor, dan zou dat ook zijn boodschap zijn. ■

Met dank aan Nimag voor de V-Strom.

Met Pavarue naar Griekenland

Griekenland een ideaal motorland? Het is er toch verzengend heet, dor en stoffig en vol toeristenverkeer? In het hoogseizoen is dat allemaal waar en misschien zijn het redenen genoeg om niet dat hele stuk naar de rand van Europa te sturen. 'Doodzonde', dacht Paul van Ruiten en hij stippelde een motorreis uit door het Griekse voorjaar, om in een prettige temperatuur te kunnen genieten van een groene natuur vol bloemen, rijdend over wegen met nauwelijks verkeer. Tussen eind mei en midden juni staan elf dagetappes van gemiddeld 230 km gepland die naar keuze individueel of in een groep worden gereden. Negen rustdagen geven de mogelijkheid om te genieten van zon, zee, cultuur of gewoon van lekker niets. De dagen eindigen comfortabel in een gespreid bed in een goed hotel. Hekensluis is een bezemwagen die een deel van de bagage meeneemt en een gestrande motor naar de volgende stop kan transporteren. Nadat de laatste bladzijde van het roadbook is omgeslagen staan er minstens 2600 Griekse kilometers op de teller, over nagenoeg uitsluitend lokale wegen. En echt, Griekenland ligt dichterbij dan je denkt. De motorslaapreun naar Noord-Italië en de veerboot over de Adriatische Zee houden de reistijd kort: in ± 40 uur met je eigen motor van Den Bosch naar Igoumenitsa. Een ideale manier om saaie en overvolle snelwegen te vermijden en uitgerust aan de reis te beginnen. Pavarue Avontuurlijke Motorreizen. Tel/fax: 0597-541013. www.pavarue.nl

GRIEKENLAND PRAKTISCH

Verkeersbureaus

Grieks Verkeersbureau Informatiebalie
Kerkstraat 61, 1017 GC Amsterdam, 0900-
2025905 (€ 0,25 p/m), fax: 020-6207031,
www.grieksverkeersbureau.nl
Openingstijden: Maandag t/m vrijdag
09.00-12.30 en 13.00-17.00 uur.

Verkeersregels

De Griekse verkeersregels komen in grote
lijnen overeen met de Nederlandse. In de
bebouwde kom geldt een snelheidsbeper-
king van 40 km/u (auto's 50 km/u). Op pro-
vinciale- of autowegen 70 km/u (auto's 90
km/u) en op snelwegen 90 km/u (auto's
120 km/u)... Boetes kun je nooit ter plekke
aan de dienstdoende agent betalen.

Als je in Athene je motor parkeert op een
plaats waar een parkeerverbod geldt, dan
haalt de politie je kentekenplaat van je
motor. Na betaling van de boete krijg je die
terug.

In de bebouwde kom heeft rechts voor-
rang bij gelijkwaardige kruisingen.
Daarbuiten alleen verkeer dat op de hoofd-
weg rijdt. Op bergwegen gaat het stijgen-
de verkeer voor.

Tip

De politie is niet altijd even snel ter plaatse

als er een ongeluk is gebeurd. Leg daar-
om zelf alle gegevens goed vast en maak
eventueel foto's van de schade.

Wegen in Griekenland hebben vaak brede
vluchtstroken. Het is gebruikelijk dat u
daarheen uitwijkt wanneer een haastige
(Griekse) automobilist er langs wil.

Pech onderweg

Bij pech kun je de hulp invoeren van de
Griekse Automobiellclub (ELPA) via tele-
foonnummer 104 (24 uur per dag). De
wagens zijn geel met de vermelding
'ELPA'. De kosten van het slepen, materia-
len en speciale diensten worden verre-
kend tegen de officiële tarieven van de
ELPA. Het landelijk telefoonnummer voor
politie, ambulance en brandweer: 112.

Zendinstallatie

Met elkaar praten op de motor raakt meer
en meer in zwang. In Griekenland is dat
verboden, maar je mag het wel meene-
men...

Helm

Ondanks dat de Griekse motorrijder vaak
zonder helm rijdt, is een helm wel ver-
plicht. Probeer de verleiding te weer-
staan...

Brandstof

In Griekenland kost een liter Euro Loodvrij
(Unleaded in het Grieks) zo'n €0,77. Voor
€0,83 per liter tank je Loodvrij 98
(Superplus) of Super met loodvervanger
(Super 2002).

